

LAMPA

*sarunu
festivāls*

NARKOTIKAS LATVIJĀ: VAI VARAM KO LABĀKU PAR SUŅU REIDIEM?

*Diskusiju vada:
Dmitrijs Golubevs*

Narkotikas jauniešu vidū: tendences, pieejamība

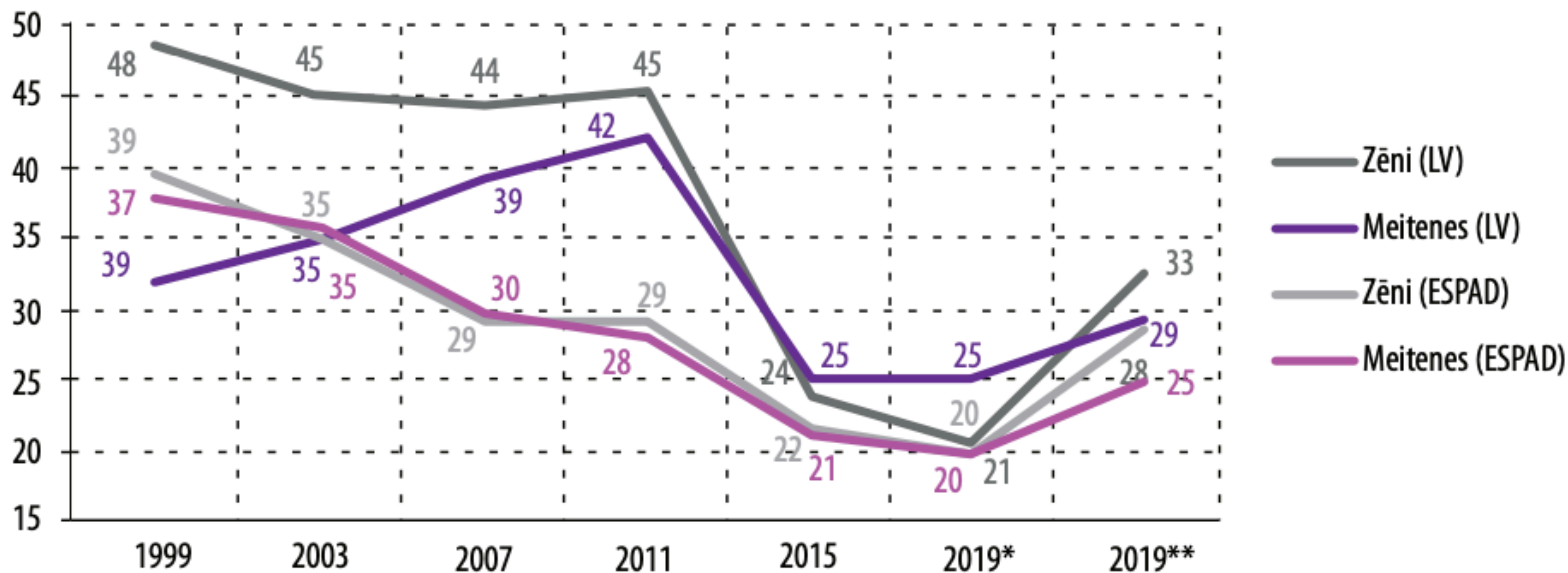
Kaitējums un regulējums

Izplatības mazināšana un kontrole

Smēķēšana

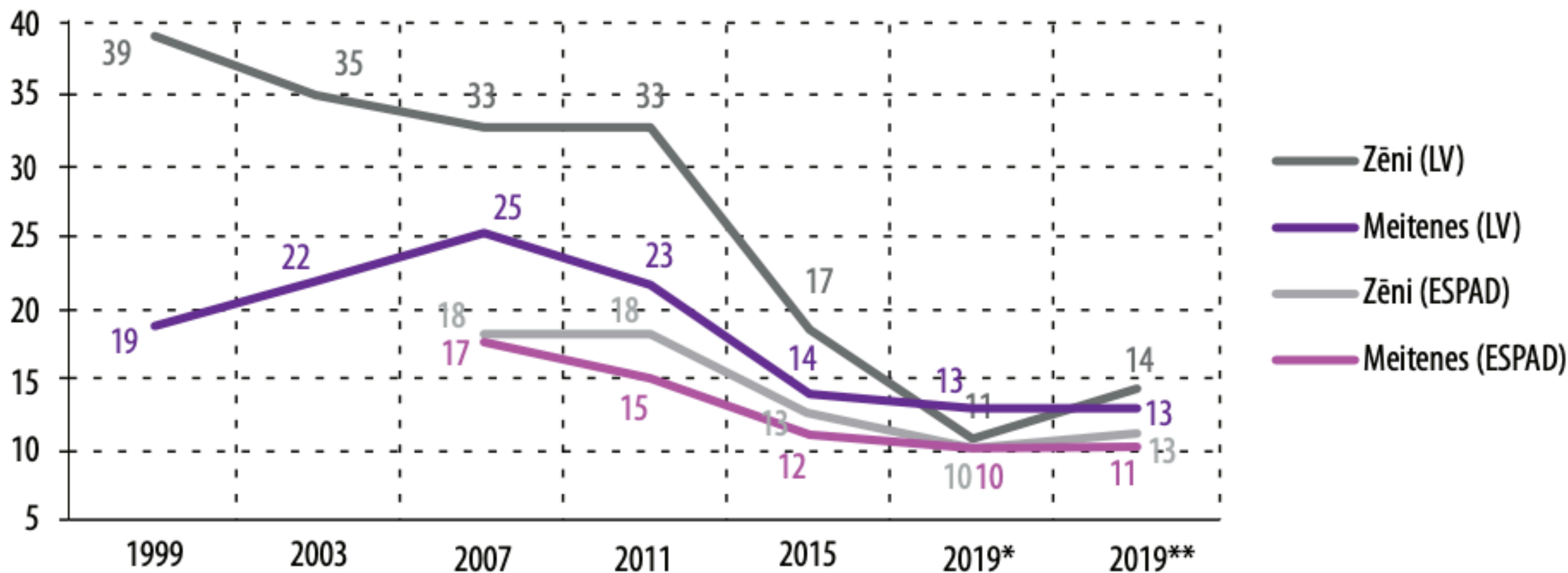
2.3. attēls. Nesenas smēķēšanas tendences zēnu un meiteņu vidū salīdzinājumā ar vidējiem rādītājiem ESPAD dalībvalstīs, 1999. – 2019. gads (%)

Piezīmes: 2019. gads: * cigaretes, ** cigaretes un/vai e-cigaretes kopā

Smēķēšana

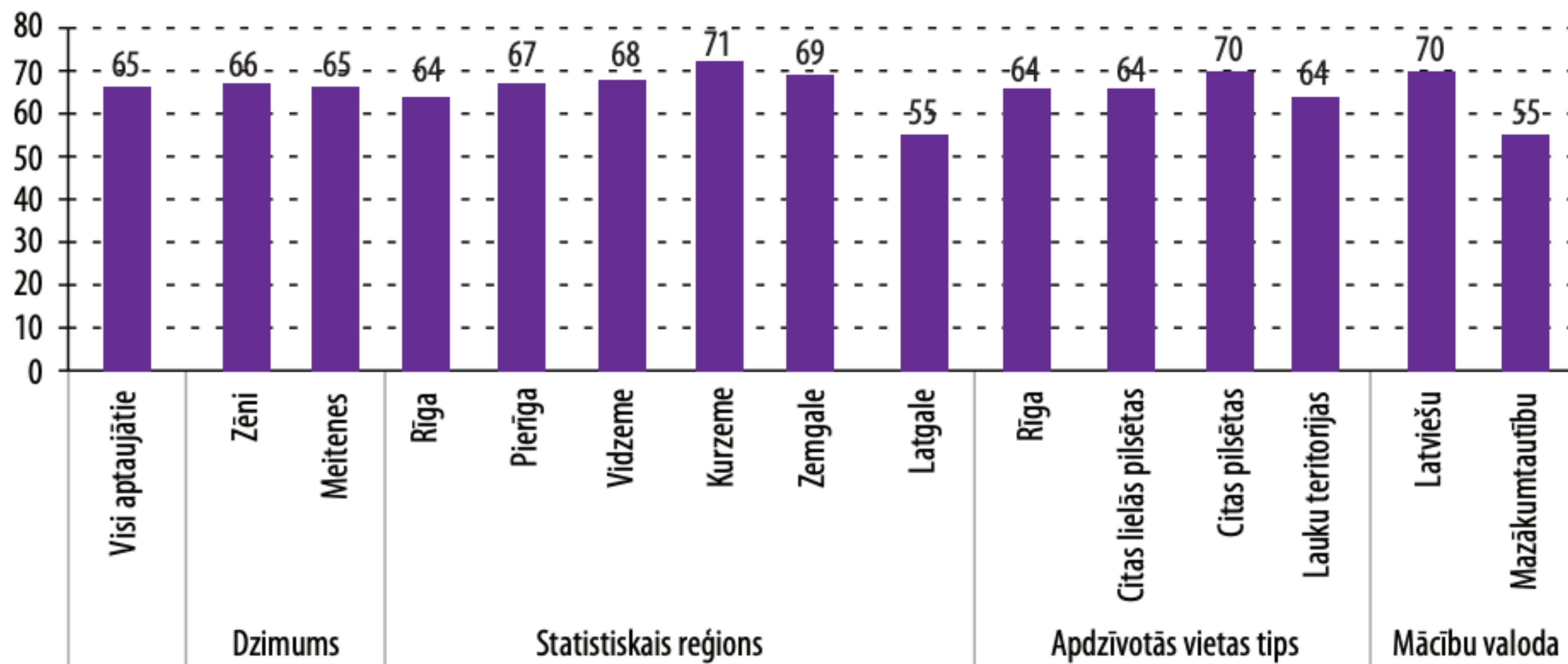
2.4. attēls. Regulāras smēķēšanas tendences zēnu un meiteņu vidū salīdzinājumā ar vidējiem rādītājiem ESPAD dalībvalstīs, 1999. – 2019. gads (%)

Piezīmes: 2019. gads: * cigaretes, ** cigaretes un/vai e-cigaretes kopā

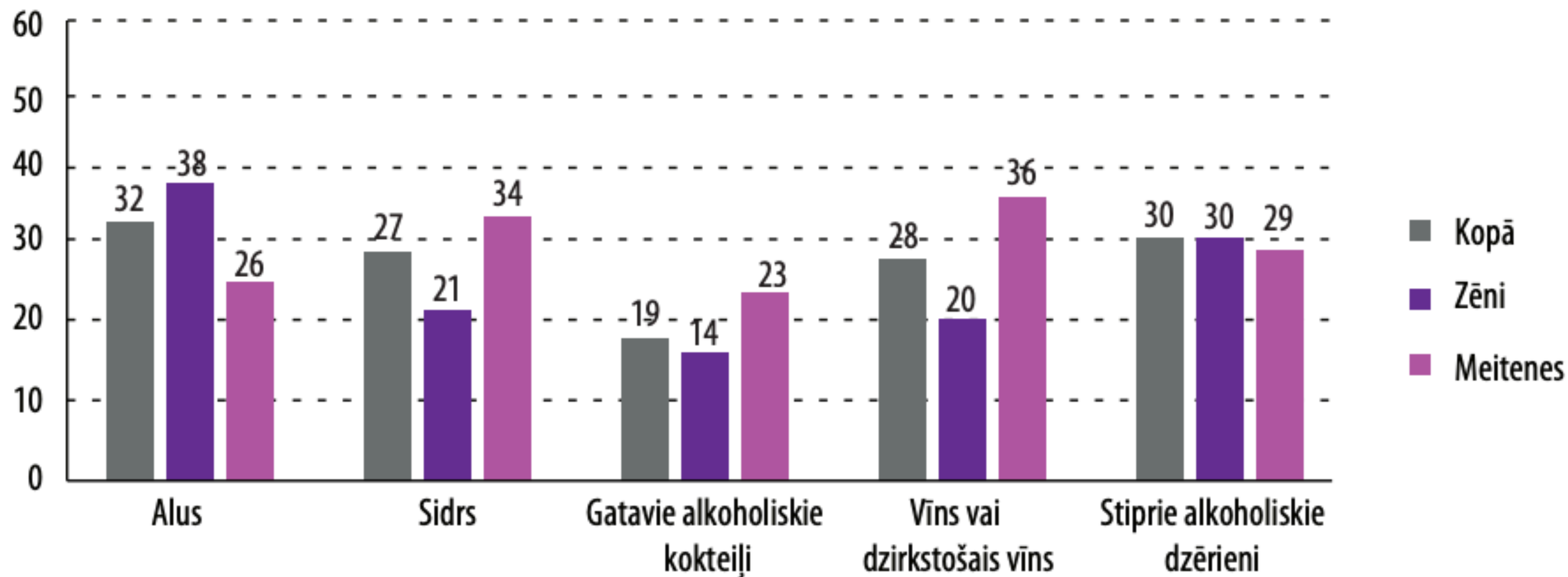
Smēķēšana

2.7. attēls. Cigarešu pieejamības vērtējums Latvijā ESPAD kohortas zēnu un meiteņu vidū, 2019. gads: “diezgan viegli” un “ļoti viegli” (%)

Alkohols

3.6. attēls. Pēdējo 30 dienu laikā alkoholiskos dzērienus lietojošo skolēnu īpatsvars ESPAD skolēnu kohortā, 2019. gads (%)

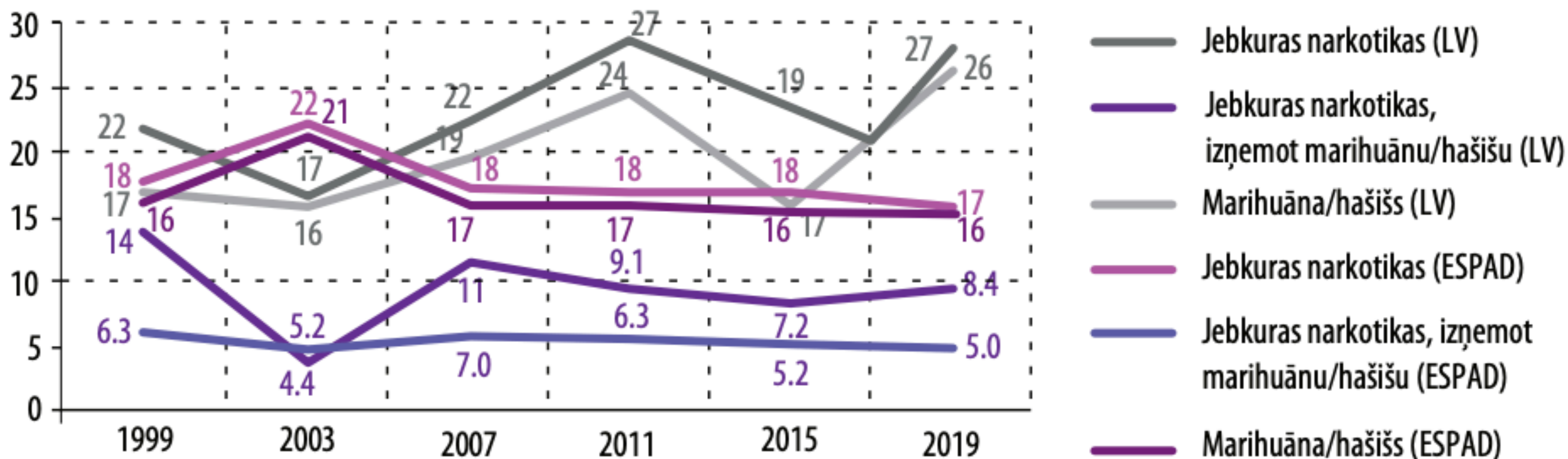
Alkohols

3.6. tabula. Alkoholisko dzērienu pieejamības vērtējums ESPAD kohortas skolēnu vidū, 2019. gads (%)

	Alus	Sidrs	Gatavie alkoholiskie kokteiļi	Vīns vai dzirkstošais vīns	Stiprie alkoholiskie dzērieni
Neiespējami	6,1	8,1	10,1	8,2	14,5
Ļoti grūti	5,3	6,3	9,7	8,4	12,8
Diezgan grūti	10,9	9,8	15,4	14,6	14,4
Diezgan viegli	37,7	35,1	31,2	33,2	26,3
Ļoti viegli	32,0	32,4	23,0	27,1	22,6
Grūti pateikt	7,9	8,4	10,5	8,6	9,5

Nelegālās narkotikas

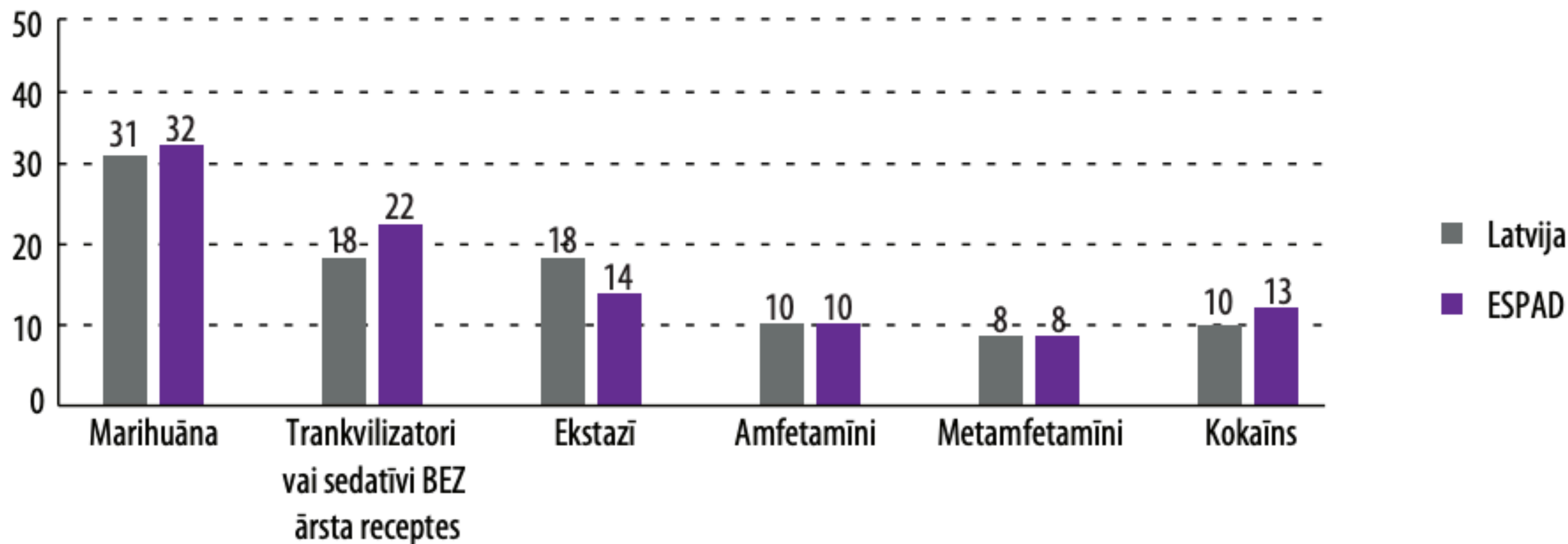
4.1. attēls. Nelegālo narkotiku* lietošanas pieredze Latvijas skolēnu vidū salīdzinājumā ar vidējiem rādītājiem ESPAD dalībvalstīs, 1999. – 2019. gads (%)

Piezīme: * Rādītājs ietver marihuānu, amfetamīnus, kokaīnu, kreku, ekstazī, heroīnu, LSD un citus halucinogēnus un, kopš 2007. gada, GHB. Kopš 2019. gada pētījuma Latvijā netiek mērīta kreka lietošana.

Nelegālās narkotikas

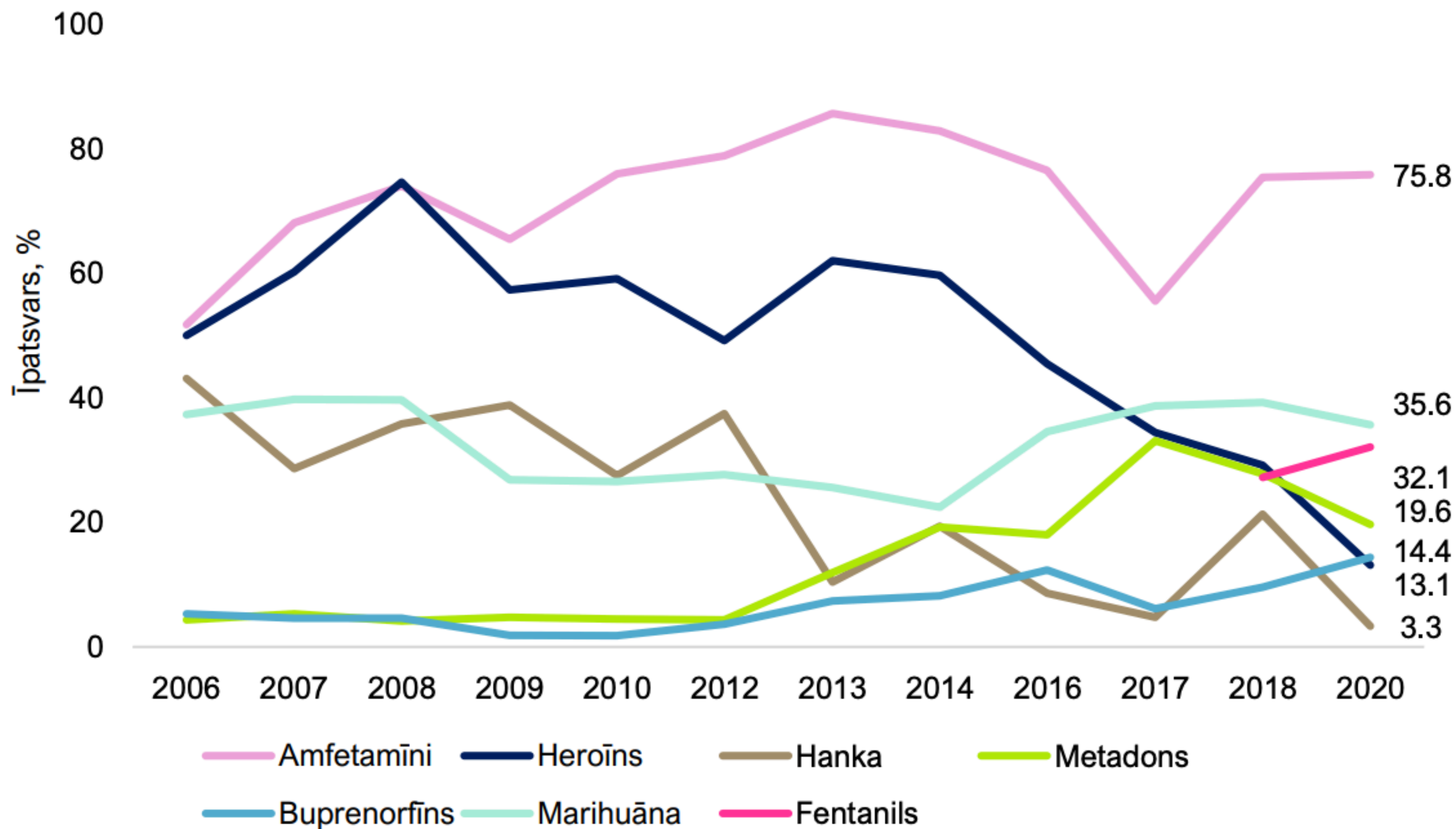
4.14. attēls. Dažādu psihoaktīvo vielu pieejamības vērtējums ESPAD kohortas skolēnu vidū, 2019. gads: "diezgan viegli" un "ļoti viegli" (%)

Nelieto narenes, *!**

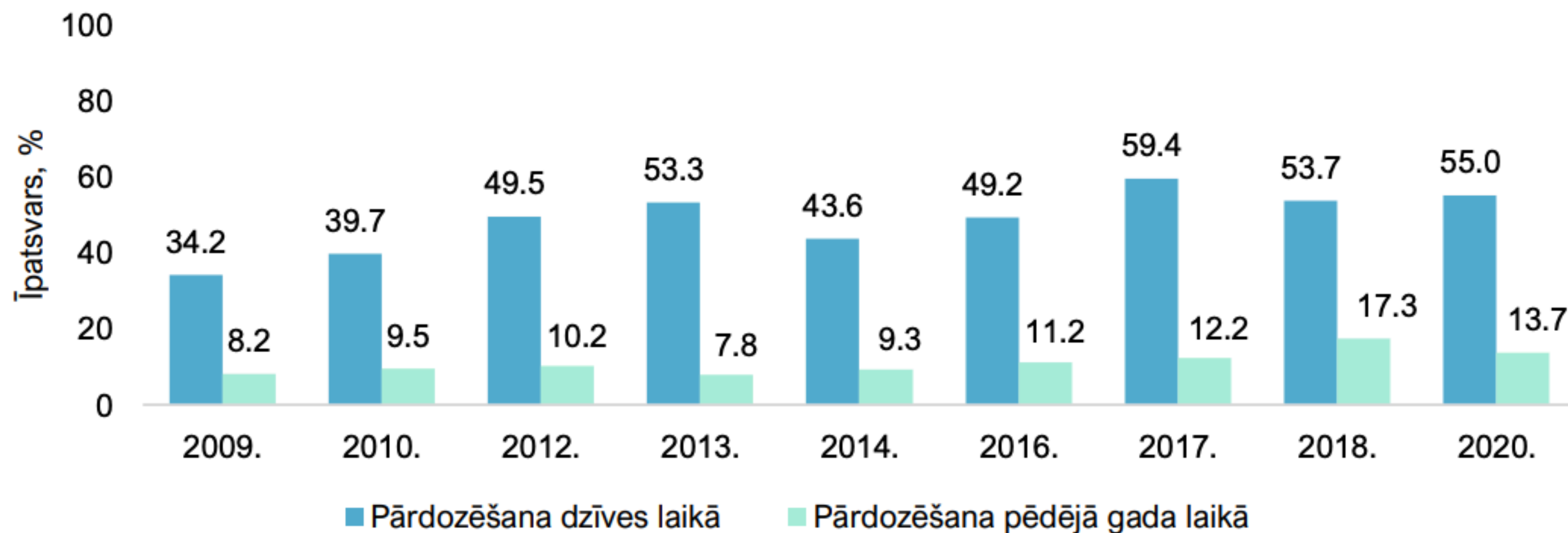

2.2.1.1. attēls. Narkotiku lietošanas izplatība pēdējo 30 dienu laikā problemātisko narkotiku lietotāju kohortā, 2006. – 2020. gadā, %

Pārdozēšana Latvijā

2.3.1.1.attēls Pārdozēšanas pieredzes mūža un pēdējā gada prevalence 2009.-2020.gada pētījuma posmos (%)

Narkotiku kaitējums

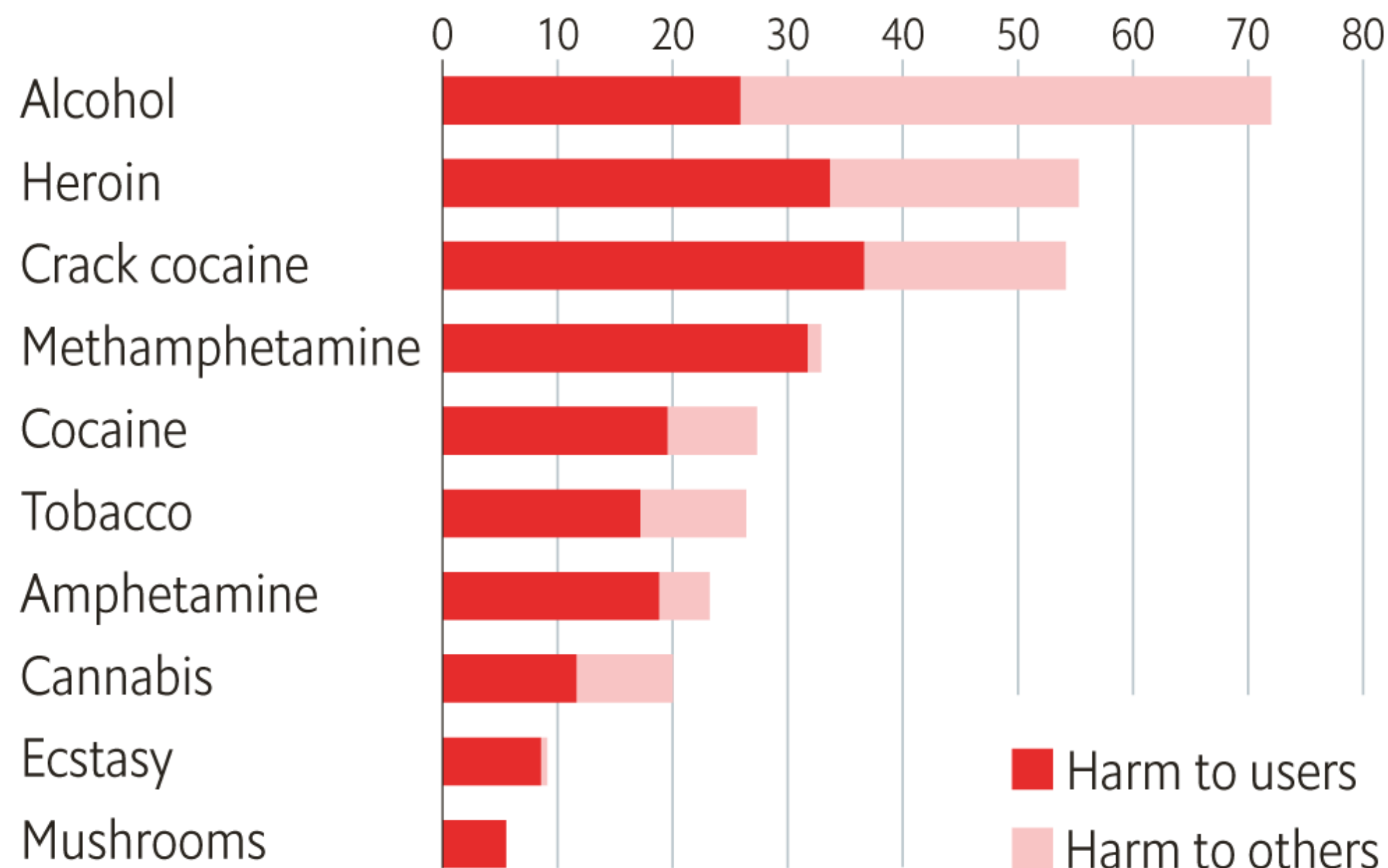
Visas narkotikas ir kaitīgas

Dažas ir kaitīgākas par citām

Vai regulējums atbilst kaitējumam?

Which is the most dangerous drug?

Britain, drug harm score (out of 100)
Selected drugs, 2010

Source: "Drug harms in the UK: a multicriteria decision analysis",
by D. Nutt et al., *The Lancet*

Kriminālatbildība

Lietotājs: noziedznieks vai patients?

Kriminālatbildība (nemas nerunājot par cietumu) uz ilgu laiku sabojā dzīvi jauniešiem

Bailes saukt medicīnisko palīdzību un policiju

Noslogo policiju

Varbūt lietošanu dekriminalizēt?

Prohibīcijai raksturīgās parādības

Aizvien stiprākas narkotikas

Sintētiskie maisījumi

Kas notiktu, ja atsevišķas narkotikas legalizētu?

Kā mazināt narkotiku lietošanu?

Izplatības mazināšana un kaitējuma mazināšana

Kā mazināt uzsākšanu?

Kontroles pasākumi. Tiesiskie un psiholoģiskie suņu reidu aspekti

Kā varētu labāk palīdzēt uzvarēt atkarību?

Vai Latvijas politika
narkotiku jomā ir efektīva?

Parunāsim

Artjoms Baharevs, ārsts narkologs, bērnu psihiatrs

Artūrs Zvejsalnieks, Zvērināts advokāts

Edijs Klaišis, OPEN radošo centru dibinātājs

Tu. Jā, Tu!

Moderators: **Dmitrijs Golubevs**, IT eksperts

D O M N Ī C A
PROFECTUS
profectus.lv